

V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **550** (2009-2010) – Nr. 1
ingediend op 21 mei 2010 (2009-2010)

Voorstel van resolutie

van mevrouw Gwenny De Vroe
en de heren Ivan Sabbe, Hermes Sanctorum,
Ludwig Caluwé, Jan Roegiers en Matthias Diependaele

betreffende diplomatieke initiatieven
tijdens het EU-voorzitterschap
om nieuwe olierampen met olieplatforms
in de diepzee te vermijden

TOELICHTING

Op 20 april 2010 zorgden een explosie en een brand op het boorplatform Deepwater Horizon in de Amerikaanse Golf van Mexico voor een milieuramp waarvan de omvang weken later nog niet kan worden ingeschat. Het ongeluk zorgde voor lekken in de pijp naar de zeebodem. Het afsluitingsmechanisme op de pijp waar die de zeebodem ingaat, werkte niet. Weken na de explosie is men er nog altijd niet in geslaagd de lekken te dichten.

Elke dag stroomt er volgens voorlopige ramingen 800.000 liter olie in zee. Specialisten menen dat het nog weken kan duren voor de lekken gedicht zijn. Hoe langer hoe meer ziet het ernaar uit dat deze olieramp de grootste ooit wordt. Dat betekent dat ze erger zou zijn dan die met de olietanker Exxon Valdez uit 1989, toen 40 miljoen liter olie in zee stroomde. Van die ramp is de natuur vandaag nog altijd niet hersteld.

De Deepwater Horizon is een modern, drijvend en verplaatsbaar boorplatform uit 2001, dat gespecialiseerd is in het aanboren van nieuwe offshore-oliebronnen op enorme diepten. Het gat waar het boorplatform de zeebodem in boort, ligt zo'n anderhalve kilometer onder het wateroppervlak. De olie zelf zit ongeveer vier kilometer diep onder de oceaanbodem. De grote diepte waarop het defecte veiligheidsmechanisme zich bevindt, maakt een herstelling bijzonder moeilijk. De eigenaar van de bron, British Petroleum (BP), probeerde al op verschillende manieren die nog nooit eerder op die diepte zijn uitgetoetst, de lekken te dichten. Tegelijk wordt door BP en Amerikaanse instanties alles in het werk gesteld om de olievlek te bestrijden, te controleren en de kwetsbare kusten te beschermen.

De economische schade en de milieuschade zullen niettemin enorm zijn. Experts vrezen al voor de uitroeiing van bepaalde diersoorten. De Amerikaanse kusten, riviermondingen, moerassen en eilanden langs de kusten van de Golf van Mexico zijn ecologisch bijzonder waardevolle maar ook zeer kwetsbare gebieden. De schade die de biodiversiteit kan oplopen, is op dit ogenblik al gigantisch en tegelijk nog altijd onbecijferbaar.

Specialisten van onafhankelijke onderzoeksinstituten en van milieu- en natuurorganisaties waarschuwen inmiddels voor nieuwe, gelijksoortige olierampen. Alleen al in de Golf van Mexico bevinden zich naar schatting 3500 boorplatforms. Ongevallen zoals de milieuramp met de Deepwater Horizon zijn inherent aan het boren op extreme diepte en maken het volgens sommige specialisten onverantwoord steeds dieper en verder te boren op plaatsen zoals de Outer Continental Shelf van de Verenigde Staten.

Het Vlaams Parlement heeft geen bevoegdheden of middelen om de milieuramp met de Deepwater Horizon ook maar een beetje kleiner te maken. Maar de schaal van de ramp laat niemand onberoerd en stelt de hele wereldgemeenschap voor de verantwoordelijkheid om herhalingen van dergelijke catastrofes, waar mogelijk, te vermijden.

Ons land is vanaf 1 juli 2010 voorzitter van de Europese Unie (EU). Milieu is in het federale België een gewestbevoegdheid. De Vlaamse minister van Milieu krijgt tijdens het Belgische EU-voorzitterschap de eer de Europese Raad van Ministers voor te zitten. Het zou mooi zijn als de Vlaamse Regering van die gelegenheid gebruik zou maken om, in overleg met de federale overheid en de andere gewestelijke overheden, al haar gewicht in de schaal te leggen om de Europese Unie een voortrekkersrol te laten spelen bij de totstandkoming van een strakkere supranationale regelgeving op internationaal niveau met de bedoeling nieuwe milieucatastrofes ten gevolge van ongelukken met diepzeeboorplatforms te vermijden.

Gwenny DE VROE

Ivan SABBE

Hermes SANCTORUM

Ludwig CALUWÉ

Jan ROEGIERS

Matthias DIEPENDAELE

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Het Vlaams Parlement,

- overwegende dat de catastrofe ten gevolge van de explosie van het boorplatform Deepwater Horizon voor een milieuramp zonder voorgaande zorgt;
- overwegende dat ongelukken met boorplatforms op grote diepte onder het wateroppervlak die tot olielekken leiden, vandaag technisch en technologisch uiterst moeilijk snel te herstellen zijn;
- overwegende dat er duizenden olieboorplatforms op de wereldzeeën ‘actief’ zijn en dat er steeds meer en steeds dieper onder het wateroppervlak naar olie wordt geboord;
- overwegende dat het risico op een herhaling van de ramp met de Deepwater Horizon bij andere olieboorplatforms wegens het voorgaande niet uit te sluiten valt;
- overwegende dat het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee van 1982 op dit ogenblik de ondertekenende lidstaten vrijlaat om zelf autonoom regels en afspraken vast te leggen voor boringen op hun eigen continentaal plat en binnen de eigen exclusieve economische zone (EEZ);
- overwegende dat het niet uit te sluiten valt dat op termijn ook boringen mogelijk worden in de zee- en oceaانبodem die buiten de grenzen van een nationale rechtsmacht valt (‘het gebied’);
- overwegende dat België en de Europese Unie allebei ondertekenaars zijn van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee van 1982 en dat België vanaf 1 juli 2010 voorzitter wordt van de Europese Unie (EU);
- overwegende dat de Europese Unie onder meer op het terrein van de opwarming van de aarde en het broeikaseffect getoond heeft een voortrekkersrol te willen opnemen inzake mondiale milieuthema’s en dat ook het energiebeleid voor de Europese Unie van cruciaal strategisch belang is;
- overwegende dat milieu in België een gewestmaterie is en dat de Vlaamse minister van Milieu als voorzitter zal optreden van de Raad van milieuministers van de EU;
- vraagt de Vlaamse Regering er bij de Federale Regering en het Belgische Voorzitterschap van de Europese Raad op aan te dringen om:
 - 1° aan de Raad te vragen om binnen de Vergadering van de Internationale Zeebodemautoriteit voor te stellen initiatieven te nemen voor het uitwerken van gemeenschappelijke minimumstandaarden die door alle verdragsstaten moeten worden opgelegd bij het vergunnen van exploratie en exploitatie van minerale grondstoffen in de EEZ, inzonderheid diepzeeboringen naar olie, om zo de risico’s zoveel mogelijk te beperken;

2° de Juridische en Technische Commissie te verzoeken vergelijkbare minimumstandaarden uit te werken waaraan vragen tot olieboringen in ‘het gebied’ moeten voldoen voordat ze vergund kunnen worden, en die minimumstandaarden ter goedkeuring voor te leggen aan de Raad.

Gwenny DE VROE

Ivan SABBE

Hermes SANCTORUM

Ludwig CALUWÉ

Jan ROEGIERS

Matthias DIEPENDAELE